Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
_____ Мирослав ЗАЯЧУК
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Туризм і рекреація на транскордонних територіях

(вкажіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова
(вказати: обов’язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма *Міжнародний туризм і туроперейтинг*
(назва програми)

Спеціальність *J3 "Туризм та рекреація"*
(вказати: код, назва)

Галузь знань *J "Транспорт та послуги"*
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий *(магістрський)*
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий)
Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни *«Туризм і рекреація на транскордонних територіях»* **складена відповідно до** освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг».

Розробник:
Бучко Жанна Іванівна, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, доктор географічних наук, професор

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Бучко Жанна Іванівна, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, доктор географічних наук, професор

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму _____ Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “ *31 ” серпня 2026 року*

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету _____ Наталя АНДРУСЯК

Мета навчальної дисципліни. Метою вивчення дисципліни є набуття студентом комплексу теоретичних знань і практичних навичок з організації туристичної діяльності на транскордонних територіях.

Пререквізити.

Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення навчальних дисциплін «Менеджмент туристичних дестинацій», «Маркетингові комунікації в туризмі», «Зовнішньоекономічна діяльність туристичного підприємства».

Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити такі **компетентності**:

- ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.
- СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
- СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- СК8. Здатність розв'язувати професійні задачі у сфері організації подорожей і сервісного обслуговування у міжнародному туризмі.

Програмні результати навчання:

- РН7. Організовувати співпрацю зі стейкголдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.
- РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
- РН13. Розуміння процесів організації подорожей і технології комплексного обслуговування туристів у міжнародному туризмі.

Студенти також мають:

Знати:

– сутність та ознаки транскордонної території;
– ресурсну базу туризму та рекреації;
– процеси організації та технології обслуговування туристів.

Вміти:

– користуватися різними джерелами для аналізу привабливості туристичної дестинації для транскордонного туризму;
– розробляти туристичний маршрут для транскордонного туризму.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	5,5	165	2	16	30	-	-	119	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	*Денна форма*					
	усього	*у тому числі*				
		л	*п*	*лаб*	*інд*	*с.р.*
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації туризму й рекреації на транскордонних територіях						
Тема 1. Вступ до курсу «Туризм і рекреація на транскордонних територіях»	20	2	2	-	-	16
Тема 2. Сутність поняття прикордонної та транскордонної території: ознаки та специфіка	22	2	4	-	-	16
Тема 3. Ресурси рекреації та туризму транскордонних територій	22	2	4	-	-	16
Тема 4. Інфраструктурне забезпечення туризму й рекреації на транскордонних територіях	22	2	4	-	-	16
Разом Модуль 1	**86**	**8**	**14**	**-**	**-**	**64**
Змістовий модуль 2. Види туризму й рекреації на транскордонних територіях						
Тема 5. Пізнавальний та релігійний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	19	2	4	-	-	13
Тема 6. Спортивно-оздоровчий та екологічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	20	2	4	-	-	14
Тема 7. Історико-етнографічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	20	2	4	-	-	14
Тема 8. Транскордонні маршрути за тематичним спрямуванням	20	2	4	-	-	14
Разом Модуль 2	**79**	**8**	**16**	**-**	**-**	**55**
Усього годин	***165***	***16***	***30***	**-**	**-**	***119***

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Вступ до курсу «Туризм і рекреація на транскордонних територіях» 1. Призначення, мета й завдання навчальної дисципліни та результати навчання 2. Опис та структура навчальної дисципліни 3. Система контролю та оцінювання 4. Рекомендована література
2	Сутність поняття прикордонної та транскордонної території: ознаки та специфіка 1. Теоретико-методологічні засади визначення прикордонних та транскордонних територій 2. Специфіка та ключові ознаки транскордонних територій 3. Нормативно-правова база та єврорегіональне співробітництво
3	Ресурси рекреації та туризму транскордонних територій Планування та затвердження турпроєкту 1. Природно-рекреаційний потенціал транскордонних регіонів 2. Історико-культурні та соціально-економічні рекреаційні ресурси 3. Моніторинг та раціональне використання рекреаційних ресурсів
4	Інфраструктурне забезпечення туризму й рекреації на транскордонних територіях 1. Транспортна та прикордонна інфраструктура 2. Туристична інфраструктура гостинності та сервісу 3. Інституційна та інженерно-комунікаційна інфраструктура
5	Пізнавальний та релігійний сегмент туристично-рекреаційної діяльності 1. Пізнавальний (екскурсійний) туризм у прикордонних регіонах 2. Релігійний туризм та паломництво на транскордонних територіях 3. Синергія та особливості організації пізнавально-релігійних турів
6	Спортивно-оздоровчий та екологічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності 1. Спортивно-оздоровчий туризм та його види в прикордонних регіонах 2. Екологічний туризм у транскордонних природоохоронних зонах 3. Безпека, екологічний менеджмент та сталий розвиток
7	Історико-етнографічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності 1. Етнокультурний потенціал та нематеріальна спадщина прикордоння 2. Подієвий історико-етнографічний туризм 3. Проблема збереження та промоції спільної спадщини
8	Транскордонні маршрути за тематичним спрямуванням 1. Класифікація та типізація транскордонних туристичних маршрутів 2. Методика проектування та маркування транскордонних маршрутів 3. Успішні практики та міжнародний досвід (на прикладі ЄС та України)

Теми практичних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми (питання/завдання)	
1	Назва:	Аналіз понять та визначень транскордонного туризму
	Завдання:	1. Проаналізувати зміст понять та визначень 2. Скласти таблицю з визначеннями поняття за зразком.
	Результати:	Таблиця з визначеннями понять «транскордонний туризм», виконана кожним студентом індивідуально й завантажена на платформу Moodle.
2	Назва:	Рекреаційно-туристичні ресурси транскордонних дестинацій
	Завдання:	1. Підібрати й систематизувати матеріал для розкриття індивідуальної теми. 2. Підготувати доповідь з презентацією.
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.
3	Назва:	SWOT-аналіз розвитку туризму на транскордонних дестинаціях
	Завдання:	1. Обґрунтувати сильні та слабкі сторони, можливості та загрози розвитку транскордонного туризму в регіонах за групами. 2. Презентувати результати групової роботи. 3. Провести обговорення.
	Результати:	Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом через платформу Moodle.
4	Назва:	Аналіз розвитку транскордонного туризму в регіоні.
	Завдання:	1. Проаналізувати передумови та ресурси для розвитку транскордонного туризму в регіоні. 2. Проаналізувати туристичні потоки (в'їзний та виїзний туризм). Обґрунтувати причини спадів та підйомів. 3. Проаналізувати, як пандемія Covid-19 вплинула на транскордонний туризм у регіоні. 4. Проаналізувати програми транскордонної співпраці, що реалізовувалися в регіоні. 5. Дати оцінку транскордонним проєктам в регіоні. 6. Підготувати звіт за переліченими вище пунктами. 7. Підготувати презентацію. Презентувати результати.
	Результати:	Захист обраної групової теми з презентацією. Звіт, підготовлений за планом.
5	Назва:	Розробка транскордонного маршруту за тематичним спрямуванням
	Завдання:	1. Проаналізувати особливості планування та реалізації транскордонного тематичного маршруту.

		2. Підготувати презентацію транскордонного тематичного маршруту.
	Результати:	Захист обраної індивідуальної теми з презентацією.
Всього		

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1	Транскордонна співпраця в галузі туризму в межах державних структур України
2	Єврорегіони як основа у процесах європейської інтеграції в галузі туризму
3	Програми транскордонного співробітництва ЄС та їх вплив на розвиток туризму
4	Європейська інтеграція, регіоналізація та децентралізація, їх вплив на туризм
5	Регіональна інтеграція в макрорегіонах світу та її вплив на розвиток туризму
6	Мадридська конференція 1995 р. про транскордонну співпрацю
7	Законодавча база України про транскордонне співробітництво
8	Принципи державної політики України у сфері транскордонного співробітництва
9	Єврорегіони за участю України: політико-географічні аспекти формування та функціонування
10	Досвід Чернівецької області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму
11	Досвід Закарпатської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму
12	Досвід Львівської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму
13	Досвід Одеської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму
14	Досвід Волинської області у сфері транскордонної співпраці в галузі туризму

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Туризм і рекреація на транскордонних територіях»	Географічні, соціально-економічні, інституційні та культурно-історичні особливості транскордонних регіонів. Асиметрія соціально-економічного розвитку суміжних	16

		територій та її вплив на туристичний обмін.	
2.	Сутність поняття прикордонної та транскордонної території: ознаки та специфіка	Рекреаційне навантаження та ємність транскордонних територій. Просторова організація та геоекологічні ризики використання ресурсного потенціалу	16
3.	Ресурси рекреації та туризму транскордонних територій	Спільна культурно-історична спадщина прикордонних народів (архітектура, пам'ятки, сакральні об'єкти, нематеріальна спадщина). Оцінка атрактивності та доступності ресурсів для міжнародних та внутрішніх туристів.	16
4.	Інфраструктурне забезпечення туризму й рекреації на транскордонних територіях	Роль спільних інформаційних платформ, туроператорських мереж та кластерних об'єднань. Забезпеченість інженерними мережами (водопостачання, водовідведення, енергопостачання, зв'язок) та критерії її екологічності.	16
5.	Пізнавальний та релігійний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	Специфіка формування пізнавальних турів на базі спільної історичної долі та полікультурності прикордоння. Інтерпретація культурно-історичної спадщини для іноземних та місцевих туристів.	13
6.	Спортивно-оздоровчий та екологічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	Гірськолижний, водний (рафтинг, каякінг), пішохідний (трекінг) та велотуризм у транскордонних вимірах. Створення та функціонування транскордонних екологічних стежок, візитор-центрів та спостережних пунктів.	14
7.	Історико-етнографічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності	Збереження та презентація традицій, фольклору, ремесел, кулінарної спадщини суміжних етносів та субетносів. Етнографічні музеї просто неба (скансени), майстерні та центри народного промислу як атракції.	14

8	Транскордонні маршрути за тематичним спрямуванням	Моделювання траєкторії маршруту з урахуванням розташування пунктів пропуску, атракцій та об'єктів інфраструктури. Єдині стандарти ознакування, маркування та цифрової навігації транскордонних шляхів.	14
Всього			119

Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідницька робота та проєктний метод;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- стандартизовані тести;
- контрольні тестування;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

Форми контролю:

- усна відповідь;
- тестування;
- перевірка практичних завдань.

Форма підсумкового контролю: залік.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести та білети покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Зараховано	A (90-100)	Зараховано
	B (80-89)	
	C (70-79)	
	D (60-69)	
	E (50-59)	
Незараховано	FX (35-49)	незараховано з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незараховано) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Сутність поняття прикордонної та транскордонної території: ознаки та специфіка.
2. Теоретико-методологічні засади визначення прикордонних та транскордонних територій.
3. Розмежування понять «прикордонна територія», «пограниччя», «прикордонний регіон» та «транскордонний регіон».
4. Функції державного кордону (бар'єрна, фільтруюча, контактна, інтегруюча) та їхній вплив на туристично-рекреаційний потенціал.
5. Специфіка та ключові ознаки транскордонних територій.
6. Географічні, соціально-економічні, інституційні та культурно-історичні особливості транскордонних регіонів.

7. Асиметрія соціально-економічного розвитку суміжних територій та її вплив на туристичний обмін.
8. Нормативно-правова база та єврорегіональне співробітництво.
9. Міжнародно-правові засади транскордонного співробітництва (Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво).
10. Роль єврорегіонів у розвитку туристично-рекреаційної діяльності та інтеграційних процесів.
11. Ресурси рекреації та туризму транскордонних територій.
12. Природно-рекреаційний потенціал транскордонних регіонів.
13. Класифікація та оцінка природних ресурсів (кліматичні, бальнеологічні, ландшафтні, водні, біоресурси).
14. Транскордонні природоохоронні території (заповідники, національні парки, біосферні резервати) як основа екологічного та рекреаційного туризму.
15. Історико-культурні та соціально-економічні рекреаційні ресурси.
16. Спільна культурно-історична спадщина прикордонних народів (архітектура, пам'ятки, сакральні об'єкти, нематеріальна спадщина).
17. Оцінка атрактивності та доступності ресурсів для міжнародних та внутрішніх туристів.
18. Моніторинг та раціональне використання рекреаційних ресурсів.
19. Рекреаційне навантаження та ємність транскордонних територій.
20. Просторова організація та геоекологічні ризики використання ресурсного потенціалу.
21. Планування та затвердження турпроєкту.
22. Методологія та етапи розробки транскордонного туристичного проєкту:
23. Ініціація, маркетингове дослідження, SWOT-аналіз туристично-рекреаційного потенціалу суміжних територій.
24. Визначення цільової аудиторії, концептуалізація та формування ціннісної пропозиції турпроєкту.
25. Організаційно-економічний та логістичний механізм реалізації проєкту.
26. Бюджетування, розрахунок кошторису, оцінка фінансових ризиків та залучення інвестицій/грантів (зокрема програм ЄС).
27. Синхронізація логістики, нормативно-правове узгодження перетину кордону, безпекові вимоги.
28. Процедура узгодження, затвердження та оцінки ефективності турпроєкту:
29. Партнерська взаємодія туроператорів, місцевих органів влади та прикордонних/митних служб суміжних країн.
30. Показники ефективності (KPI) турпроєкту: економічні, соціальні, екологічні та іміджеві критерії.
31. Інфраструктурне забезпечення туризму й рекреації на транскордонних територіях.
32. Транспортна та прикордонна інфраструктура.
33. Транспортна зв’язність та доступність прикордонних регіонів (автомобільне, залізничне, авіаційне сполучення).

34. Розбудова пункти перетину кордону (магістральні, пішохідні, сервісні зони) та її вплив на туристичні потоки.
35. Туристична інфраструктура гостинності та сервісу.
36. Готельно-ресторанна база, заклади оздоровлення та розваг у прикордонні: специфіка та стандарти якості.
37. Інформаційно-туристична інфраструктура (туристично-інформаційні центри (ТІЦ), навігація, багатомовні сервіси, цифрові додатки).
38. Інституційна та інженерно-комунікаційна інфраструктура.
39. Роль спільних інформаційних платформ, туроператорських мереж та кластерних об'єднань.
40. Забезпеченість інженерними мережами (водопостачання, водовідведення, енергопостачання, зв'язок) та критерії її екологічності.
41. Пізнавальний та релігійний сегмент туристично-рекреаційної діяльності на транскордонних територіях.
42. Пізнавальний (екскурсійний) туризм у прикордонних регіонах.
43. Специфіка формування пізнавальних турів на базі спільної історичної долі та полікультурності прикордоння.
44. Інтерпретація культурно-історичної спадщини для іноземних та місцевих туристів.
45. Релігійний туризм та паломництво на транскордонних територіях.
46. Сакральні об'єкти (монастирі, храми, святині) як центри тяжіння паломницьких та екскурсійних потоків.
47. Транскордонні паломницькі шляхи (історичний досвід та сучасні практики організації).
48. Синергія та особливості організації пізнавально-релігійних турів.
49. Співпраця релігійних громад, паломницьких центрів та туроператорів.
50. Сезонність, специфіка обслуговування та етичні норми при використанні сакральних об'єктів у туристичній діяльності.
51. Спортивно-оздоровчий та екологічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності на транскордонних територіях.
52. Спортивно-оздоровчий туризм та його види в прикордонних регіонах.
53. Гірськолижний, водний (рафтинг, каякінг), пішохідний (трекінг) та велотуризм у транскордонних вимірах.
54. Санаторно-курортне лікування та SPA/Wellness туризм на базі спільних природно-лікувальних ресурсів.
55. Екологічний туризм у транскордонних природоохоронних зонах.
56. Поняття та принципи екотуризму на територіях природно-заповідного фонду підвищеного статусу охорони.
57. Створення та функціонування транскордонних екологічних стежок, візитор-центрів та спостережних пунктів.
58. Безпека, екологічний менеджмент та сталий розвиток:
59. Організація рятувальних робіт та страхування туристів під час активних видів відпочинку у прикордонних зонах.
60. Екологічна етика, збереження біорізноманіття та дотримання принципів сталого туризму.

61. Історико-етнографічний сегмент туристично-рекреаційної діяльності на транскордонних територіях.
62. Етнокультурний потенціал та нематеріальна спадщина прикордоння.
63. Збереження та презентація традицій, фольклору, ремесел, кулінарної спадщини суміжних етносів та субетносів.
64. Етнографічні музеї просто неба (скансени), майстерні та центри народного промислу як атракції.
65. Подієвий історико-етнографічний туризм.
66. Організація та проведення транскордонних фестивалів, ярмарків, історичних реконструкцій та етно-днів.
67. Залучення місцевих громад до туристичної діяльності (сільський зелений туризм).
68. Проблема збереження та промоції спільної спадщини.
69. Подолання історичних стереотипів та формування діалогу культур через історико-етнографічні тури.
70. Маркетингові стратегії промоції етнокультурного бренду транскордонного регіону.
71. Транскордонні маршрути за тематичним спрямуванням.
72. Класифікація та типізація транскордонних туристичних маршрутів:
73. За тематикою (культурні, екологічні, гастрономічні, активні, комбіновані).
74. За способом пересування (автомобільні, велосипедні, пішохідні, водні) та тривалістю.
75. Методика проектування та маркування транскордонних маршрутів.
76. Моделювання траєкторії маршруту з урахуванням розташування пунктів пропуску, атракцій та об'єктів інфраструктури.
77. Єдині стандарти ознакування, маркування та цифрової навігації транскордонних шляхів.
78. Успішні практики та міжнародний досвід (на прикладі ЄС та України).
79. Аналіз діючих мережевих маршрутів (наприклад, Cultural Routes of the Council of Europe, EuroVelo, Шлях Святого Якова).
80. Спільні українсько-полські, українсько-румунські чи українсько-угорські тематичні маршрути: досвід реалізації та перспективи.

Література

Основна література

1. Бучко Ж. Транскордонний туризм: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2026. 176 с.
2. Мальська М. П., Рутинський М. Й., Паньків Н. М. Туризм у міжнародному і націо
3. нальному вимірах. Історія і сучасність: монографія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 268 с.
4. Менеджмент туристичної індустрії: практикум / уклад.: Руденко В.П., Підгірна В.Н., Наконечний К.П. та ін. - Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. - 384 с.

3. Мікула Н. А., Толкованов В. В. Транскордонне співробітництво: посібник. – Київ: Крамар, 2011. – 259 с.

4. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.

5. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.

6. Мікула Н., Толкованов В. Національна доповідь «Сучасний стан та перспективи розвитку транскордонного співробітництва в Україні» (Основні положення проекту) // Регіональна економіка. – 2010. – №3. – С. 7-19.

7. Bozhuk T. I., Buchko Z. I. Cross-Border Ukrainian-Hungarian Cooperationin the Sphere of Tourism // Journal of Geology, Geography and Geoecology. Dnipro: Oles Gonchar Dnipro National University, 2018. – 27(1). – P. 35-42.

8. Brian I. Skinner. Ears Resources. – Prentice-Hall. Ins., Englewood cliffs, New Jersey, 1986. – 264 p.

9. Buchko Z. Transborder recreational tourism complexes (TBRTC) as a result of international collaboration. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego [Studies of the Industrial Geography Commission of the Polish Geographical Society], 2021. - 35(3), 76–89. URL: https://doi.org/10.24917/20801653.353.5

10. Miszczuk, A. (2002). Pogranicze polsko-ukraińskie a polityka zagraniczna III RP [Polish-Ukrainian borderland and foreign policy of the Third Polish Republic]. In R. Stemplowskiego, & A. Żelazo (Eds.), Polskie pogranicza a polityka zagraniczna u porogu XXI wieku [Polish borderlands and foreign policy in the midst of the 21st century] (pp. 263-280). Warsaw, Poland: Instytut Spraw Międzynarodowych.

11. Polsko-Ukrayinska Strategiya Spivrobitnytstva na 2007-2015 rr. [Polish-Ukrainian Cooperation Strategy for 2007-2015].

12. Studzieniecki, T, Palmowski, T, Korneevetsc, V. (2016). The system of cross-border tourism in the Polish-Russia borderland. Procedia Economics and Finance 39, 545-552.

13. Studzieniecki, T, Spiriajevas, E. (2019). Cross-Border Tourist Destinations In Europe - Genesis, Essence And Promotion. Proceedings of Varazdin 46th International Scientific Conference on Economic and Social Development – "Sustainable Tourist Destinations", 341-354,Varazdin 2019.

Додаткова література:

14. Бучко Ж., Антоняк Є. Аналіз туристичних потоків України – Румунії у контексті транскордонного туризму // Географія та туризм: Науковий збірник / Ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп. ред.) та ін. – К.: Альфа-ПІК, 2016. – Вип. 35. – С. 26-35.

15. Бучко Ж. Буковина етнотуристична: можливості та тенденції для транскордонного туризму // Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.). – Львів: ЛІЕТ, 2016. – С. 37-42.

16. Бучко Ж. Географічні аспекти транскордонного туризму в контексті євроінтеграції України // Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2015 р.). – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. – С. 370-372.

17. Бучко Ж. Українсько-білоруська співпраця в галузі транскордонного туризму // Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. - Вип. 826 : Географія. – С. 76 - 81.

18. Мальська М. П., Біланюк О.П. Пріоритети розвитку туризму у польсько-українських відносинах // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2012. – Вип. 29. Ч. 2. – С. 138-143.

19. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Carpathions // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu, Valeriy Rudenko. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 106 p.

20. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Subcarpathions // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 152 p.

21. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Chernivtsi // Zhanna Buchko, Oleksandr Korol, Yaroslav Skrypnyk, Yaroslav Smirnov. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 75 p.

22. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Cycling through Bukovina and Bessarabia // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 49 p.

23. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Equestrian Rotes in Bukovina // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 139 p.

24. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Hikin Rotes // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 56 p.

25. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. The cross-border area // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 163 p.

26. Buchko Z. I. Cross-Border Tourism In Bukovina // Scientific Review of Physical Culture, volume 8, issue 1. – University of Rzeszów, 2018. – P. 37-42.

27. Buchko Z., Rudenko S., Rudenko V., Yeremiia H. Ethnic tourism potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism // Часопис соціально-економічної географії. Вип. 20 (1). – Харків, 2016. – С. 75-79.

28. Buchko Z. Festivals and traditional holidays in the ethnic tourism in Chernivtsi region // Tourist Bucovina. Issue I. – Bucharest, 2015. – P. 128-133.

29. Turystyka w 2012 r. [Tourism in 2012] (2013). Retrieved from https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/KTS_turystyka_w_2012.pdf

30. Turystyka w 2019 r. [Tourism in 2019] (2020). Retrieved from https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/

8. Інформаційні ресурси

1. Єврорегіони на території України: сучасний стан та перспективи розвитку // Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації. – [Електронний ресурс]. – URL: http://e-pidruchniki.com/content/802_Evroregioni_na_teritorii_Ykraini_sychasnii_stan_ta_perspektivi_rozvitky.html
2. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями / Мадридська конвенція. Мадрид. – 21 травня 1980 року // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106
3. Закон України «Про державний кордон» [Закон України «Про державний кордон» N 1777-XII від 4 листопада 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12
4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» N 959-XII від 16 квітня 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр
6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14
7. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» N 1562-VI від 25 червня 2009 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15
8. Офіційний сайт громадської Організації Агентство Сталого Розвитку та Європейської Інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай». – [Електронний ресурс]. – URL: http://www.asdei.od.ua
9. Офіційний сайт Єврорегіону «Буг». – [Електронний ресурс]. – URL: http://euroregionbug.pl/index.php
10. Офіційний сайт Єврорегіону «Дністер». – [Електронний ресурс]. – URL: http://dniester.eu
11. Офіційний сайт Єврорегіону «Карпати». – [Електронний ресурс]. – URL: http://www.euroregionkarpaty.com.ua
12. Офіційний сайт Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна на 2007-2013 р.р. – [Електронний ресурс]. – URL: http://www.pl-by-ua.eu/ua,news,139
13. Офіційний сайт Центру транскордонної співпраці. – [Електронний ресурс]. – URL: http://cts.org.ua/ru/example-pages/zagalni-vidomosti.html

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.